

MGL

mestno gledališče ljubljansko 2013/2014

MGL

Jera Ivanc

PREVARA

V.A.M

J. Ivanc - 1926

674 - 1926

VSEBINA

- 5** Jera Ivanc **PREVARE SVETE SHOLASTIKE**
- 13** Jera Ivanc **VOLCIE GAMBA DI PORCO DINDIO**
- 15** Cosmo Agnelli **ŽENSKÉ LEPTNE PREVARE**
- 17** **BONARDOVA FORMULA POPOLNE ŽENSKÉ**
- 21** Fotografije z vaj
- 27** Nagradi
- 29** Ob jubileju

Jera Ivanc **PREVARE**

(po motivih komedije *L'Ingannati* anonimnega renesančnega avtorja)

Krstna uprizoritev

Premiera 9. aprila 2014

Režiser **JAKA IVANC**

Scenografa **JAKA IVANC, MILAN PERCAN**

Avtor glasbe in korepetitor **DAVOR HERCEG**

Kostumograf **LEO KULAŠ**

Dramaturški sodelavec in avtor zaključnih verzov **GAŠPER TIČ**

Koreograf **DOMEN VALIČ**

Lektorica **MAJA CERAR**

Oblikovalec svetlobe **BOŠTJAN KOS**

Organizator predstave **Jani Fister**

Tehnični vodja **Jože Logar**

Vodja scenske izvedbe **Janez Koleča**

Vodji tehničnih ekip **Matej Sinjur** in **Branko Tica**

Vodja tonskih tehnikov **Sašo Dragaš**

Vodja osvetljevalcev **Branko Šulc**

Vodja frizerk **Jelka Leben**

Vodja garderoberk **Angelina Karimović**

Rekviziterja **Sašo Ržek** in **Borut Šrenk**

Sceno so izdelali pod vodstvom mojstra **Vlada Janca** in kostume pod vodstvom mojstric **Irene Tomažin** in **Branke Spruk** v delavnicah MGL.

Igrajo

Virginio Bellenzini, obubožani vdovec **GAŠPER TIČ**

Lelia, njegova hči **VIKTORIJA BENCIK EMERŠIČ**

Fabrizio Bellenzini, njen brat dvojček **JURIJ DREVENŠEK**

Clemenzia, njuna dojilja **UROŠ SMOLEJ**

Scatizza, Virginiev sluga **UROŠ SMOLEJ**

Gherardo Foiani, bogati trgovec **UROŠ SMOLEJ**

Isabella Foiani, njegova hči **NIKA ROZMAN**

Pasquella, njena gardedama **GAŠPER TIČ**

Flamminio Carandini, meščan **DOMEN VALIČ**

Crivello, Flamminiev sluga **GAŠPER TIČ**

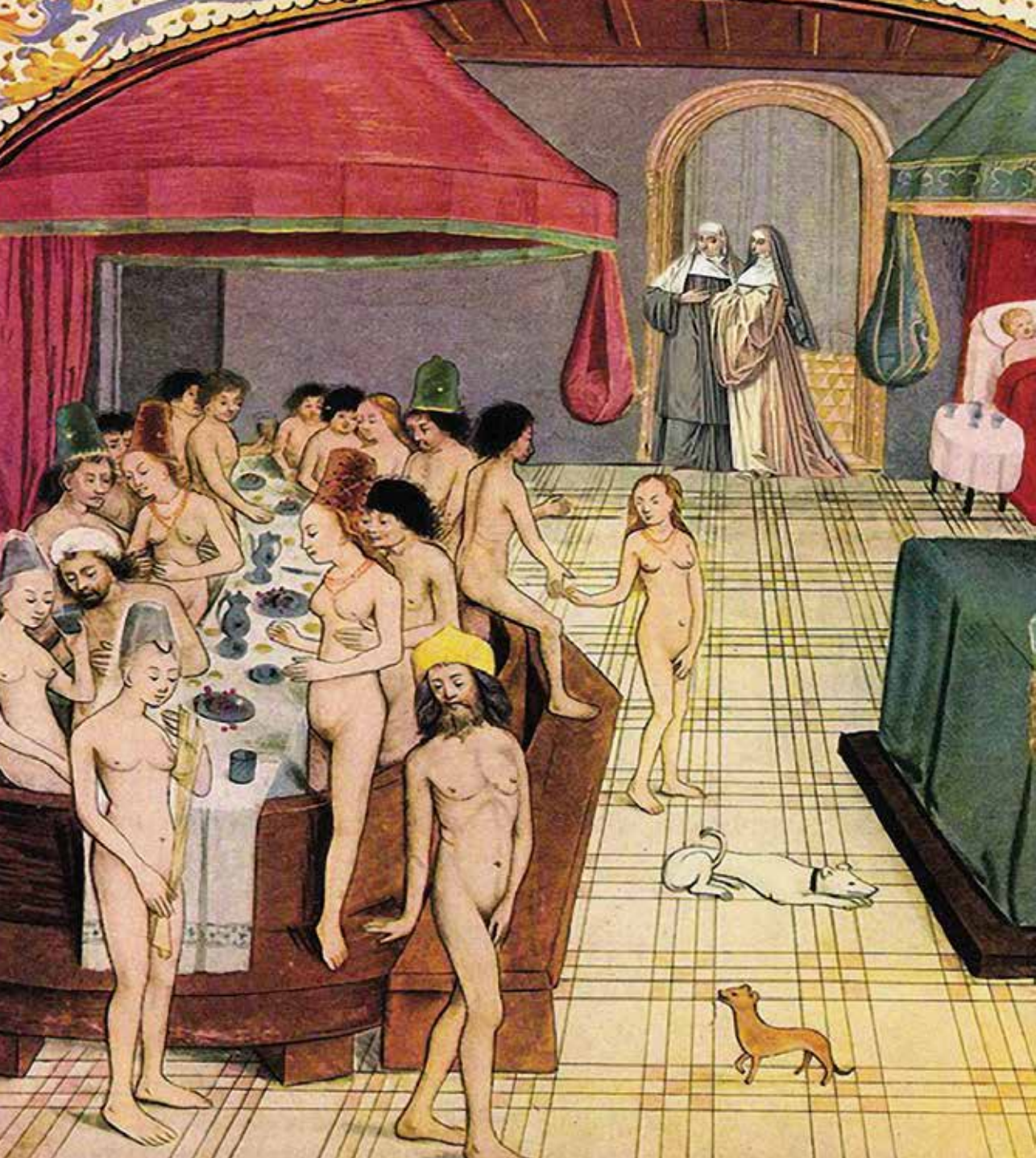
Pietro, študent **DOMEN VALIČ**

Helena, pocestnica **NIKA ROZMAN**

Frulla, lastnik gostišča pri Škisu **UROŠ SMOLEJ**

Agiato, lastnik gostišča pri Špeglu **GAŠPER TIČ**

Pianist **JAN SEVER/MARKO PETRUŠIČ/DAVOR HERCEG**

Jera Ivanc **PREVARE SVETE SHOLASTIKE**

Na pot do *Prevar* sem stopila povsem slučajno, ko sem sredi devetdesetih let prejšnjega stoletja med pripravo svoje tretje disertacije z naslovom *Adhortativni konjunktiv v iluminacijah hagiografij pred Veliko shizmo* dneve in noči preživljala v družbi rokopisov, ki sem jim sledila po knjižnicah starih univerz in samostanov, tudi v znameniti rokopisni oddelek Vatikanske knjižnice. Tako so med prebiranjem številnih rokopisov o življenju svetega Benedikta, kot ga je popisal Gregor Veliki v drugi knjigi svojih *Dialogov*, mojo pozornost pritegnila tri mesta, dve v 33. in eno v 34. poglavju, kjer so bile v vseh starejših rokopisih besede v nekaj vrsticah glede na ostale vrstice izpisane neenakomerno. Bile so bodisi razvlečene bodisi stisnjene, kot da bi imele v primerjavi z ostalimi preveč oziroma premalo prostora; v enem rokopisu bi bil tovrsten pojav razumljiv in bi se ga dalo razložiti z napako pri prepisovanju, ki jo je pisar opazil šele naknadno in popravil, v dveh bi šlo za zanimiv slučaj, v več deset rokopisih pa je šlo skoraj gotovo za očitno in načrtno potvarjanje, sem sklenila.

Disertacija se že nekaj časa ni premaknila z mrtve točke, iluminacije so bile s konjunktivi skope, sploh adhortativnemu so se iluminatorji očitno radi ogibali, zato sem si sklenila prevetriti glavo in se za kratek čas posvetiti reševanju problema treh sumljivih mest v 33. in 34. poglavju *Dialogov* Gregorja Velikega. Stilnokritična primerjalna metoda je pokazala, kar sem pričakovala – da avtor popravkov v nobenem primeru ni bil prepisovalec, nadaljnje analize pa so pokazale, da je bilo avtorjev popravkov deset, ki so se glede na zaključne repke pri črkah a in r ter nekatere druge podrobnosti po vsej verjetnosti šolali sredi trinajstega stoletja. Mnogo več je odkrilo hiperspektralno difuzijsko slikanje, ki so ga opravili raziskovalci pod vodstvom mojega starega znanca iz Woodstocka, dr. Umbertina, v laboratorijih Planckovega inštituta v Hamburgu. Odkritje je bilo fascinantno.

V 33. in 34. poglavju druge knjige *Dialogov* opisuje Gregor Veliki zadnje srečanje svetega Benedikta z njegovo sestro dvojčico, sveto Sholastiko. Benedikt (480–543), ki je s svojimi pravili o meniškem življenju oblikoval podobo srednjeveške Evrope in organiziral življenje vseh zahodnih samostanskih redov, je namreč po odklonu od razvratnega rimskega življenja okoli leta 529 na mestu starega Apolonovega templja na Monte Cassinu zgradil samostan in v njem osnoval skupnost menihov, njegova sestra dvojčica Sholastika (480–542) pa je v samostanu Plombariola nekaj kilometrov stran ustanovila podobno žensko skupnost. Srečevala sta se enkrat letno v prostorih zunaj samostanskih zidov. Kot beremo v *Dialogih*, sta tudi dan svojega zadnjega srečanja preživela v hvaljenju Boga in pogovorih o svetih rečeh. Po večerji je sestra brata prosila, naj ostane, ker bi rada z njim govorila še o blaženem življenju v nebesih, a jo je on zavrnil, češ da noči ne sme preživeti zunaj svoje samostanske celice. V vroči prošnji je dvignila roke k Bogu in zagrmelo je, ulile so se ji solze in Bog je z jasnega neba na Zemljo poslal tako močan naliv, da brat ni mogel nikamor. Ostal je in noč sta preživela v svetih pogovorih o duhovnem življenju in v utrjevanju ljubečega bratsko-sestrskega odnosa. Naslednji dan, nadaljuje Gregor v 34. poglavju, sta šla vsak v svojo celico, čez tri dni pa je brat skozi okno videl dušo svoje sestre v podobi bele grlice, kako se dviguje v skrivnostna nebeška prostranstva.

Tako gre popravljena različica, hiperspektralno difuzijsko slikanje (HDS) pa nam odkrije, da je sestra brata po večerji prosila, naj ostane, ampak ne zato, da bi se pogovarjala o blaženem življenju v nebesih, temveč zato, ker bi mu pred smrtjo, ki jo sluti, rada še nekaj prebrala.¹ Nadalje HDS odkrije, da noči nista preživela v svetih pogovorih o duhovnem življenju in utrjevanju ljubečega bratsko-sestrskega odnosa, temveč v prebiranju komedije, ki jo je Sholastika napisala po zgledu Plavtovih *Dvojčkov* in ji dala naslov *Prevare*.² In končno, s pomočjo HDS izvemo, da bela grlica, ki jo je Benedikt videl, kako se tretji dan dviguje v skrivnostna nebeška prostranstva, ni duša njegove sestre, temveč njen poštni golob, po katerem mu je s smrtne postelje poslala rokopis *Prevar*.³

Skozi možgane mi je brnelo brez števila vprašanj. Kaj se je zgodilo z rokopisom komedije? Je bil ta, ki ga je golob v kljunčku prinesel Benediktu, edini ali jih je bilo več? Kdo se je lotil sistematičnega uničevanja dokazov o Sholastikinem avtorstvu komedije in zakaj? Je uničil tudi vse rokopise?

Ker je ravno v tistem času izšel moj prevod Plavtovih *Dvojčkov*,⁴ ki sem ga posvetila svojemu bratu dvojčku, sem odkritje razumela kot znamenje in se odločila, da vso svojo energijo namesto v adhortativni konjunktivi

¹ Gregor Veliki, *Dialogorum libri* 2.33.3.

² Gregor Veliki, *Dialogorum libri* 2.33.4.

³ Gregor Veliki, *Dialogorum libri* 2.34.1.

⁴ Plavt, *Dvojčka*, prevedla in spremno besedo napisala Jera Ivanc (Ljubljana: DZS, 1996).

v iluminacijah hagiografij pred Veliko shizmo usmerim v iskanje *Prevar* svete Sholastike. Natančneje sem pot od *Dialogov* Gregorja Velikega do *Prevar* opisala v več predavanjih, člankih in knjigah,⁵ v tem zapisu pa se bom zaradi pomanjkanja prostora dotaknila le nekaj ključnih trenutkov.

Oba samostana, Monte Cassino in Plombariola, so okoli leta 580 porušili Langobardi, preživeli redovniki in redovnice pa so zbežali v Rim in tako prišli v stik z Gregorjem Velikim; slednji kot vire za Benediktov življenjepis namreč navaja imena redovnikov in redovnic iz obeh samostanov. Kaj več o rokopisu lahko samo ugibamo – so ga rešili in prinesli v Rim? Ga je Gregor bral? Komedijo omeni še enkrat, sicer brez naslova, v pismu svoji materi, v katerem se zgraža nad odločitvijo očetove najmlajše sestre, da bo zapustila redovništvo in se poročila z majordomom na družinskem posestvu. Gregor zapiše, da bi se morala teta z izjemo tiste komedije, ki ji res ni v čast, zgledeovati po sveti Sholastiki.⁶ Nejasni zapis je raziskovalcem povzročal preglavice, danes pa lahko skoraj z gotovostjo trdimo, da je imel Gregor v mislih *Prevare*. A besede, da sveti Sholastiki komedija ni v čast, še vedno ostajajo nepojasnjene – ni ni v čast že samo dejstvo, da je trčila čas s pisanjem komedije, ali morda dejstvo, da je komedija slabo napisana? Če drži slednje – je Gregor komedijo bral ali se je zanašal na pričevanje drugih? Vprašanja, ki bodo po vsej verjetnosti ostala brez odgovorov.

Naslednje zanimivo odkritje je bilo v samostanu Monte Cassino. Nisem sicer pričakovala, da bi tam našla rokopis *Prevar*, saj je bil samostan zaradi svoje strateške lege na griču večkrat skoraj popolnoma uničen – prvič so ga porušili Langobardi, slednjič, leta 1944, zavezniško letalstvo v bitki za Monte Cassino –, a vendarle nisem hotela tvegati in česa spregledati. Mnogo preživelih dragocenosti iz samostanskih arhivov je izginilo na nemških tovornjakih že med vojno, nekaj se jih je izgubilo pri premeščanju iz Vatikana oziroma v Vatikan, nekaj pa se jih je vendarle rešilo in so po obnovi samostana našli dom v samostanskem muzeju, knjižnici in pripadajočem arhivu. Imela sem srečo, da je prijazen predstojnik knjižnice don Gregorio spremljal moje objave o komediji svete Sholastike in me takoj po vnaprej najavljenem prihodu odpeljal v sobo, kjer je hranil pisma, sezname, račune, potrdila in podobno pisarijo, ki se je nabrala skozi stoletja, a je bila na prvi pogled tako nepomembna, da je še nihče ni katalogiziral. Med od vseh pozabljeno pisarijo me je posadil zato, ker je bil prepričan, da pomembne stvari zrastejo iz nepomembnih začetkov. Kako prav je imel!

⁵ Jera Ivanc, »Moja pot do Prevar«, v: *Keria* 2/10 (2009): 1–15; Jera Ivanc, »Mein Kampf mit Prevar«, v: *Greece & Rome* 60 (2009): 22–56; Jera Ivanc, *Victorious Comedy* (London: Methuen, 2009); Jera Ivanc, *Eine kleine Nachtkomödie* (Berlin: Zwillingsverlag, 2009); Jera Ivanc, *La tragédie de la poétesse comique* (Pariz: E. Giraud, 2009); Jera Ivanc, *Ne daj se, Sholastiko* (Zagreb: Izdanje Arsen-Rade, 2009); idr.

⁶ Gregor Veliki, *Epistulae ad matrem* 5.7.

Po enem tednu nadvse dolgočasnega branja o letnem prirastu piščancev, porabi korenja, škodljivem vplivu borovega goseničarja na prebavne učinke fižola, šolanju opatovega nečaka, krpanju habitov, koristnosti surovih jajc za lektorjev glas in prekrških samostanskih bratov, med katerimi so se največkrat znašli pretirana zgovornost, slabo oprana posoda in spanje med molitvijo, sem naletela na del pisma, ki ga je leta 1256 iz Pariza pisal Tomaž Akvinski svojemu stricu Sinibaldu, opatu samostana med letoma 1223 in 1274. Tedaj še nisem vedela, kaj držim v rokah – pristnost, datacijo, avtorstvo in naslovnika so potrdile šele kasnejše grafološke in stilometrične analize ter analize ogljikovega izotopa 14C (tokrat mi je s svojo laboratorijsko ekipo priskočila na pomoč sestrična ddr. Dora Kos z Izobraževalnega centra za jedrsko tehnologijo pri Institutu Jožefa Stefana) –, a več kot očitno je šlo za Sholastiko in njene *Prevare*. Istega leta je bil namreč Tomaž povzdignjen v magistra teologije in poklican na pariško univerzo, kot svoje prvo delo na tej pomembni funkciji pa je napisal *Contra impugnantes Dei cultum et religionem (Proti nasprotnikom bogoslužja in vere)*, v katerem je branil meniške redove pred uničujočimi napadi francoskega teologa Williama iz Saint-Amoura.

Iz pisma stricu⁷ tako razberemo, da se je za namene obrambe meniških redov odločil uničiti vsak dokaz o obstoju še tako majhne možnosti, da bi oče benediktinskega reda in avtor samostanskih pravil zapravljal svoj čas za posvetne zadeve, kamor po njegovem mnenju sodi celonočno branje komedije, opisano v 33. poglavju druge knjige *Dialogov* Gregorja Velikega. Poleg tega je bil prepričan, da je branje Plavta in pisanje komedij, v katerih se ženska, preoblečena v moškega, poljublja z drugo žensko, v nasprotju z redovniškim življenjem, v primeru ženske redovnice pa meji že na krivoverstvo; življenja vseh, predvsem prvih redovnikov in redovnic, ki jih tako pogosto dajemo za zgled, morajo biti brez madeža, je zapisal. Sploh nepredstavljivo pa bi se mu zdelo, je nadaljeval, da bi tako grešila redovnica, za katero je Gregor Veliki zapisal, da je bila mogočnejša od brata, ker je kot ženska bolj ljubila.⁸

Izmed svojih študentov in sobratov dominikancev je zato izbral deset najboljših, od katerih je bilo kar sedem registriranih inkvizitorjev, jim ukazal izslediti in po natančnih navodilih popraviti vse rokopise *Dialogov* Gregorja Velikega ter uničiti vse rokopise *Prevar*, če bi med iskanjem *Dialogov* slučajno naleteli nanje. Ker pismo ni ohranjeno v celoti, ni povsem jasno, zakaj je bil prepričan, da edini ohranjeni rokopis hrani njegova mati; čeprav ji ni odpustil, beremo v pismu, da ga je pri devetnajstih letih, ko se je odločil stopiti med dominikance, celo leto držala v hišnem priporu in mu podtaknila prostitutko, ji po stricu vendarle svetuje, naj rokopis uniči, preden ga izvozhajo »gospodovi psi« – papeška bula *Ad extirpanda* iz leta 1252 je kot metodo inkvizicije namreč uzakonila mučenje.

⁷ Tomaž Akvinski, *Epistulae ad familiares* 1. 2–10.

⁸ Gregor Veliki, *Dialogus libri* 2.33.5.

Zdelo se je, da je sinova prikrita grožnja materi očitno padla na plodna tla, kajti profesorica ddr. Wulf, predstojnica oddelka za medievalistiko na univerzi v Heidelbergu, je med pismi iz zapuščine Tomaža Akvinskega identificirala pismo strica Sinibalda, v katerem potrjuje svakinjino izvršitev ukaza. *Prevare* svete Sholastike so se mi spet izmuznile, drrr. Wulf pa je na podlagi najinih dotedanjih dognanj razvila nadvse odmevno tezo, da je t. i. papeško inkvizicijo pred podobnim porazom, kot ga je prej doživela t. i. škofovska inkvizicija, rešila prav komedija Benediktove sestre dvojčice.⁹

Iskanje rokopisa *Prevar* je zašlo v slepo ulico in vrnila sem se k adhortativnemu konjunktivu v iluminacijah hagiografij pred Veliko shizmo. V tem času je bilo precej rokopisov že digitaliziranih, zato sem lahko delala od doma. Tako sem nekega dne – opravljala sem še zadnjo redakcijo disertacije – odmor med delom izkoristila za čiščenje nog kuhinjskih stolov, ko sem opazila, da je prednja leva noga stola za goste čudno podaljšana. Ja, že nekaj let se stol ne maje več, sem pomislila. Za čudni podaljšek se je izkazala večkrat tesno prepognjena in z majhnim žebličkom v nogo stola zabita razglednica, ki jo je tja namestil iznajdljivi gospod Savko, ki nam že leta občasno pomaga pri čiščenju in pospravljanju stanovanja. Prepričan je bil, da gre za pomoto ali v najslabšem primeru za neslano šalo, saj je bila razglednica naslovljena na Gertrudo Johano C., v razdelku za besedilo pa je pisalo le »PREVARE SHOLASTIKE« in telefonska številka. Razglednica je bila poslana pred sedmimi leti (!), po odstranitvi spod stolove noge sem na njej komaj prepoznala mogočno benediktinsko opatijo Sacra di San Michele iz Piemonta. Besedilo je bilo neberljivo, še dobro, da ima Savko fotografski spomin. Telefonska številka ni bila več aktivna, dokončala sem zadnjo redakcijo tretje disertacije in poletela v Torino.

Razglednico mi je pisal frater Alinard, skrbnik opatijske knjižnice. Leta 1999 se je slučajno znašel na predavanju o *Dialogih* in *Prevarah*, ki sem ga imela na sedežu rimske izpostave slovenskega Društva za antične in humoristične študije na Via dei sospiri v Rimu. Bil je prepričan, da je že pred mojim odkritjem nekje prebral besedno zvezo »Prevare Sholastike«, a se nikakor ni mogel spomniti, kje. Po vrnitvi v opatijo se je zakopal v kataloge in res – *Prevare* Sholastike je našel na seznamu rokopisov, ki so zgoreli v velikem požaru leta 1327. Nekoliko sem bila razočarana, priznam, a upanja nisem izgubila. Znano je bilo namreč, da je precej rokopisov, ki so bili tako kot *Prevare* spravljeni pod signaturo *finis Africae*, pred požarom rešil frater William iz Baskervila, znani teolog in izumitelj iz 14. stoletja, ki je šest stoletij kasneje navdihnil Arthura Conana Doylea, da je ustvaril lik Sherlocka Holmesa. Nekaj njegovih prilog med letoma 1326 in 1328 je v treh knjigah s preprostim naslovom *Iter (Pot)* opisal njegov mladi spremljevalec, novic Adso.

⁹ Virginia Wulf, »*Prevare* und die päpstliche Inquisition«, v: *Medieval Studies* 77 (2000): 12–85.

Oborožena s knjigami *Poti* sem tudi sama stopila na njuno pot. Iz opatije Sacra di San Michele me je vodila mimo mnogih samostanskih knjižnic, srečo pa sem našla v samostanu sredi Modene, kamor so bile leta 1448 iz sosednjega San Geminiana preseljene sestre benediktinke, pri katerih se je potem, ko sta se z Adsonom že razšla, nekaj časa mudil William. V modenskih arhivih samostana benediktink iz San Geminiana sem prišla do naslednjega pomembnega odkritja. Rokopis s *Prevarami* je sicer res zgorel v požaru leta 1327, a sta William in Adso besedilo komedije zapisala po spominu, William pa ga je izročil gostoljubnim redovnicam. Ni povsem jasno, zakaj je Adso to pomembno dejstvo izpustil; morda, kot meni Eco, iz previdnosti, kajti »inkvizicija ima dolge roke in spomin, ki seže daleč skozi stoletja«.¹⁰

Leta 1329 je komedija svete Sholastike, kot sta jo po spominu zapisala William in Adso, v jedilnici benediktinskega samostana v San Geminianu doživela prvo uprizoritev. V samostanskem letopisu lahko preberemo, da so na veliko zadovoljstvo opatinje vse vloge odigrale redovnice, da poljub med Lelio-Fabiem in Isabello ni bil nespodoben, da so bile tudi med gledalci same redovnice in da je predstavi sledila skromna pogostitev.¹¹ Gre za najstarejšo znano uprizoritev igre s posvetno vsebino v Evropi po antiki. Navado so redovnice ohranjale iz leta v leto, praksa uprizarjanja sprva latinskih in kasneje italijanskih iger oziroma prevodov in adaptacij pa se je razširila po večini ženskih samostanov v severni Italiji in se ohranila vse do šestnajstega stoletja, ko so ženske iz domačih samostanskih jedilnic stopile na javne gledališke odre; prve igralko so prihajale iz vrst redovnic in večina se je kalila prav v *Prevarah*.¹²

Žal se Williamov in Adsonov zapis, ki je bil po nastanku in zvestobi najbližje izvorniku, ni ohranil. Redovnice iz San Geminiana so besedilo namreč vsako leto nekoliko priredile in posodobile, vse različice pa vestno shranjevale, dokler ni leta 1448 prišlo do izгона in selitve v Modeno, med katero so se vse starejše različice razen zadnje izgubile. Zakaj so bile redovnice izgnane, ni jasno, nekateri raziskovalci menijo, da prav zaradi rednega uprizarjanja *Prevar*.¹³

Prevare so že konec 15. stoletja postale pravi hit – zavest o avtorstvu svete Sholastike se je izgubila kmalu po prihodu rokopisa v San Geminiano, verjetno zaradi pretirane Williamove previdnosti – in kmalu so se začele dogajati prve kraje. Najprej je komedijo zmaknil, nekoliko predelal in jo pod naslovom *La calandra* (Komedija

o *Kalandru*) leta 1513 uprizoril kardinal Bernardo Dovizi da Bibbiena. Leta 1532 so jo v skoraj nespremenjeni obliki ukradli sienski intelektualci, ki so si nadelo ime Intronati (Omamljeni), in jo uprizorili pod naslovom *Gli'Innganati* (*Prevarani*). Uradno so jo, kot izvemo iz prologa, napisali in uprizorili zato, da bi se opravičili sienskimi ženskam, ker so jih prej – kdaj, ne izvemo – smešili z mizogino poezijo, a med vrsticami je bilo jasno vsem, posebej ženskemu občinstvu, da ne gre za opravičilo, ampak za nadaljnje smešenje. Brezsravno krajo avtorstva igre, ki jo je v dveh stoletjih zgnatla ženska rahločutnost in so ji obliko dala ženska telesa, ter uprizoritev z moškimi igralci in dodanimi obscenimi šalami je tudi ob izjemnem naporu nemogoče razumeti kot znak sprave. Do izgrediv med in po uprizoritvi sicer ni prišlo, so pa, kot lahko preberemo v mestni kroniki,¹⁴ sienske ženske dosegle – po vsej verjetnosti s seksualno stavko po zgledu Aristofanove *Lizistrate* –, da so mestne oblasti Omamljenim še isto leto prepovedale kakršnokoli delovanje ali druženje. Shakespeare je svojo krajo že nekoliko prikrl – komediji je dal naslov *Dvanajsta noč ali Kar hočete*, kasnejši tatje pa so za sabo nadvse učinkovito zabrisali vse sledi, denimo Brecht v *Materi korajži* ali pa Partljič v *Moj ata socialistični kulak*.

Vpliv *Prevar* svete Sholastike na ustroj evropske zgodovine, gledališča in književnosti je neizmerljiv, zgodba o ženski, ki mora pristati na moško igro, če želi kaj doseči, čeprav je zaradi ljubezni, ki jo premore, mogočnejša od moškega, a bo hkrati ne glede na vse vedno živela v njegovi senci, pa je žal izmerljivo – večna.

S posebno metodo, ki sem jo prevzela od indoevropskega primerjalnega jezikoslovja in oplemenitila z Lévi-Straussovno strukturalistično analizo mitov ter dekonstrukcijo, cepljeno na semiotiko Jurija Lotmana, sem besedilo *Prevar* kar najbolj približala izvorniku. V kolikšni meri mi je uspelo, bo morda nekoč v prihodnosti odkrila najdba katerega od izgubljenih rokopisov. Z uprizoritvijo na odru Mestnega gledališča ljubljanskega je moja pot do *Prevar* končana, zdaj se lahko v miru posvetim pisanju disertacije o škodljivem vplivu borovega gosničarja na prebavne učinke rjavega fižola.

¹⁰ Umberto Eco, *Why Didn't Adso And Other Questions* (Oxford: Oxford University Press, 2011), 44.

¹¹ *Annales Sancti Geminiani AD MCCCXXIX* 4.5.

¹² Dokaze sta po samostanskih arhivih zbrala ruska prevarologa Aleksander in Viktorija Pelevin, *Igralke Prevar iz samostanskih jedilnic severne Italije*, prevedla Tatjana Stanič (Ljubljana: Knjižnica MGL, 2013).

¹³ Primrose Dudley, *Cloister of San Geminiano and Prevare* (London: Routledge & Hellebore, 2010); Vesna Springsteen, *Never Say Never: Why Didn't They Say So?* (Cambridge: Cambridge University Press, 2009); Svetlan Dindic, *Die Nonnen Und Andere unnötige Sachen* (Heidelberg: Heidelberguniversität Verlag, 2011); idr.

¹⁴ *Annali della città di Siena AD MDXXXII* 4.5, 7.2.

Jera Ivanc **VOLCIE GAMBA DI PORCO DINDIO**

Recept za skrivnostno jed »Volcie gamba di porco dindio« je, kot v svoji knjigi *Hudič je v detajlu* zapiše Niko Kuret, izginil v pozabo, ko so jed leta 1948 zadnjič skuhalih sredi Šavrinskega gričevja v istrski vasi Bobiči. V pozabo je izginila tudi vas. Po pričevanju srečnežev z anozmijo, tj. popolno odsotnostjo vonja, gre namreč za neustavljivo okusno jed, ki jo spremlja smrtonosen vonj. Podobne primere izginulih zaselkov, vasi, mest in pokrajin je najti povsod: od vasi v nemških zveznih deželah Baden-Württemberg in Schleswig-Holstein, ki so izginile med obema vojnama, do srednjeveških mest v Veliki Britaniji, denimo Wharram Percy v severnem Yorkshiru ali Monty Celyn v Walesu, ki je bilo sicer znano po najboljših receptih za pripravo rjavega fižola. Iz Evrope – precejšnja škoda je povzročila še v Baskiji in Makedoniji – se je jed razširila v Združene države Amerike, kjer je najbolj prizadela plemena severovzhodnih gozdnih Indijancev iz družbe Algonquian.

Etimologija imena ni jasna; laik bi sicer trdil, da gre za italijanščino in ime preprosto prevedel kot »Vladkia noga svinje iz Indije«, vendar zadnje raziskave kažejo, da izvor imena ni indoevropski. Trditvi pritrjujejo tudi najstarejši pisni viri, ki segajo v začetek drugega tisočletja pr. Kr. – gre za zapise na glinenih ploščah v linearni A pisavi iz Knososa na Kreti – in mdr. odkrivajo, da je za zaton minojske civilizacije kriva prav omenjena božansko-hudičeva jed. Zdi se, da so jo poznale vse civilizacije v človeški zgodovini in nekateri raziskovalci so prepričani, da tiči za vsako zgodbo o vesoljnem potopu.

O tem, kje so jo prvič skuhalih, si znanstveniki niso enotni. Eni trdijo, da prihaja z afriške celine in kot dokaz navajajo najdbe sredi Sahare, ki pričajo o gosto poseljenem in bogatem območju, ki ga je jed popolnoma devastirala. Drugi trdijo, da prihaja iz Azije in kot dokaz navajajo podobne najdbe sredi Gobija, nekoč najbolj poseljenega področja te celine. Resnice najbrž ne bomo izvedeli nikoli, v tolažbo pa nam je lahko dejstvo, da jed s časom izgublja svojo moč in da je – če bi recept po čudežu kje vzniknil – naša civilizacija varna. Čeprav ... ah, nič.

Cosmo Agnelli *
**ŽENSKÉ
 LEHOTNE
 PREVARE**

Spoštovane dame, ko se lepotičite in mislite, da s tem prikrivate svoje pomanjkljivosti, v resnici varate – druge, še najbolj pa same sebe. Te prevare, za katere ste pripravljene odšteti gore denarcev, vas na koncu stanejo zdravja in prav tistega, k čemur ste stremele: lepote same!

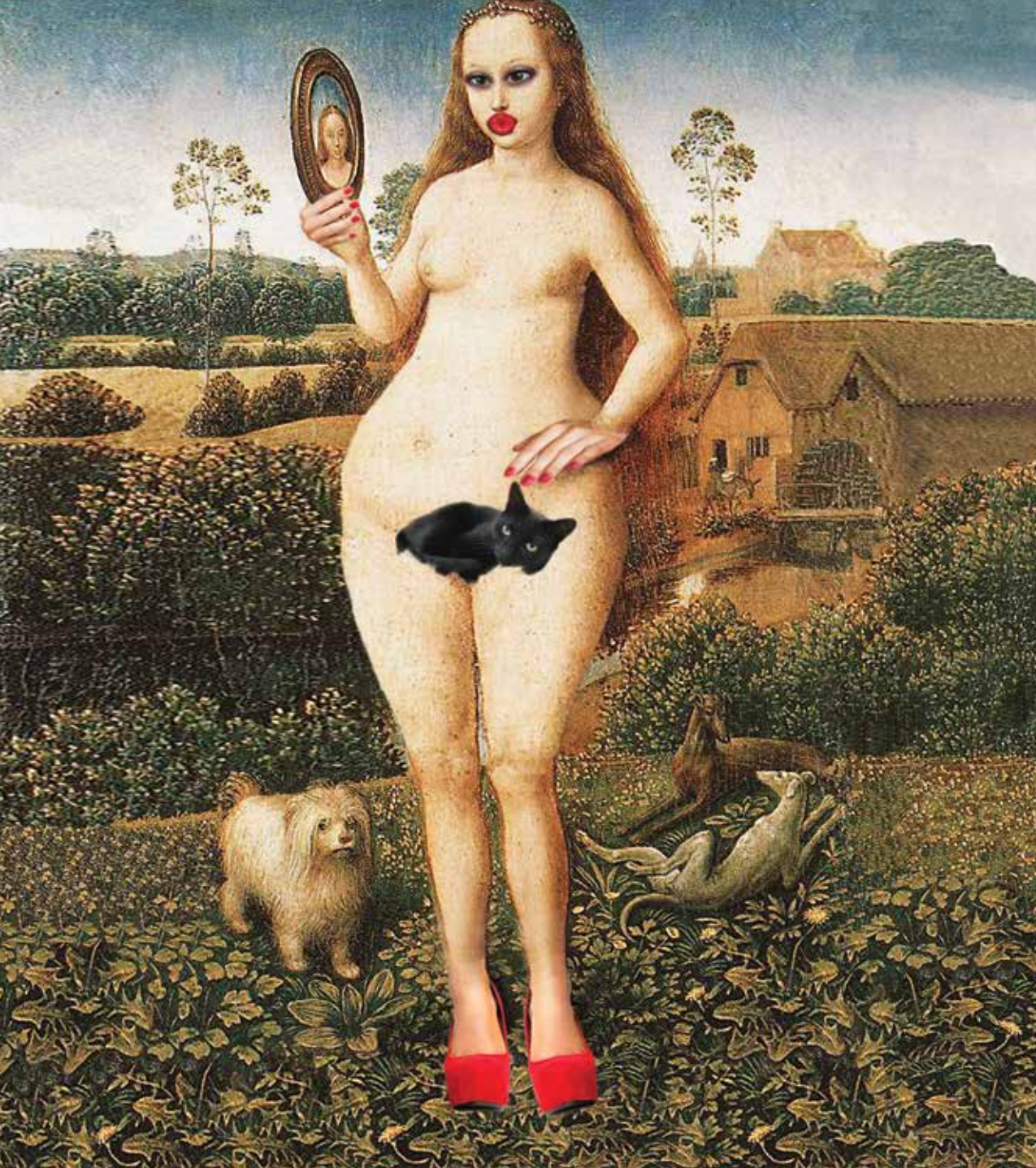
Ali se zavedate, da je beljenje las žalitev stvarnika! Če bi Bog hotel, da ste blondinke, kakor Nemke in Francozinje, bi že sam poskrbel za to. Vaše oči niso nič bolj privlačne, če so vaši lasje svetli. Poleg tega je barvanje zapravljanje najbolj dragocene dobrine – časa! Neverjetno, koliko žensk je pripravljeno ure in ure sedeti na soncu, prenašati neznosne bolečine in se ob tem še zastrupljati z žvepljenimi parami barvil. Ali ste že slišale, da je veliki zdravnik Galen zapisal, da barvanje las škodi nosečnicam? Svetli lasje priličijo prostitutkam, ne pa spodobnim materam in hčeram. Nič manj nespodobne pa ste tiste, ki ste že posivele in se baravate v črno in rdečo, zato da nihče ne bi opazil, kako ste že obledele.

Najhujše nečimrnice med vami so tiste, ki si v slepi pokorščini modnim zapovedim lase spenjajo v čudaške stolpiče ali rogove vrh glave. Ko s ponosno dvignjeno glavo stopajo po cesti, bolj spominjajo na satira ali kakšnega demona. Kdo ve, koliko denarja na leto zapravijo za frizerja, namesto da bi ta denar darovale v dobrodelne namene?! Pa ne samo to, ti zvijačni frizerji vam ušesa polnijo z raznimi čenčami in neumnostmi in nazadnje spodobne ženske spremenijo v moralno oporečne opravljivke.

Druga velika pregreha, ki je zelo razširjena med ženskami, je pudranje obraza, vratu in oprsja, ki ga potem brez sramu razkazujejo. Gole prsi so lepe in nič protinaravnega ne bi bilo, če bi bile ves čas na soncu. Ampak če jih njihova lastnica najprej popudra in umetno privzigne, nato pa paradira z njimi moškemu pred nosom, ni v tem nič lepega, ampak je to zgolj sramovanja vredno reklamiranje artiklov. Takšna ženska je probnila naravno, od Boga dano harmonijo v popolni kaos. In tiste, ki si svetlijo polt, so še posebej obsojanja vredne. Neumnice se ne zavedajo, da se tako koža hitreje zguba, nekaterim celo izpadejo zobje, dobijo grozen zadah in se prezgodaj postarajo, tako da jim na koncu res ne preostane nič drugega, kot da se lišpajo zato, da zakrijejo, kako grde so postale. Tretja izmed ženskih prevar so visoke pete. Ženske, ki se visokostno ozirajo navzdol z umetno pridobljene višine, mislijo, da so izjemno mikavne. Pozabile so, da je skrivnost lepote v usklajenih proporcih. Ko stojijo na petah, včasih tako visokih, kot je dolga roka od dlani do komolca, so bolj podobne pošastim. Izgledajo, kot bi nekdo nataknil otroško telo na podaljšane noge. Le kje se skriva lepota pri teh, ki imajo kolena tam, kjer bi morale biti njihove brade? Kaj je lepega v tem, da ne morejo narediti niti nekaj korakov, ne da bi jim grozil padec z višine? Kako lahko doma sploh karkoli postorijo, če se niti gibati ne morejo?

Preden si nanesete barvo na lase, puder na obraz in prsi ter si na noge nataknete visoke pete, se spomnite, da so to prevare, s katerimi uničujete popolnost božje umetnine.

* Op. prev.: Cosmo Agnelli je bil renesančni pridigar, ki danes velja za izumitelja literarnega žanra vodnikov za osebno rast. Pričujoče besedilo je bilo namreč del širšega snopiča, ki ga je bil naslovil *Vonj po ženski (Profumo di donna)*. Vemo, da so se vodnika z veseljem posluževali tedanji farji in tudi izobraženci, saj lahko posamezne odlomke najdemo v pridigah oziroma v esejih iz tistih časov. Določene teze pa lahko še danes zasledimo po revijah in časopisih. Prevedel D. R.

BONARDOVA FORMULA POPOLNE ŽENSKE*

Po dolgih letih natančnega opazovanja, preučevanja, merjenja in računanja je doktor medicine Cesare Bonardo razrešil vprašanje skrivnosti popolne ženske. Svoje ugotovitve je zapisal v obliki matematične formule. Bilo je to leta gospodovega 1563. Tistega usodnega jutra, 8. marca, je iz Bonardovih dušnih globočin privrela na dan dolga in zapletena formula, ki jo je bil na hitrico zabeležil na nakupovalni listek, s katerim je odšel na firenško tržnico. Tam je srečal prijatelja Leonarda iz Vincija, s katerim sta si privoščila obilno kosilo. Kljub podobnosti v imenu ni šlo za renesančnega genija Leonarda da Vincija. Bonardov prijatelj Leonardo je bil lokalni apotekar. Zapisov o tem, kaj sta prijatelja použila, ni moč najti, vsekakor pa se častitljivi Cesare Bonardo tistega popoldneva ni več vrnil domov. Po kosilu je omahnil na tla in za večno zaspal.

Ko so zgodovinarji dve stoletji kasneje raziskovali njegovo zapuščino, so našli nedvoumne indice, da je učeni doktor medicine še pred svojo smrtjo poznal natančno formulo, ki definira popolno žensko. Ker gre za uganko, ki bega človeški rod že od pamtiveka, so se zgodovinarji na vso moč trudili, da bi, sledeč Bonardovim rezultatom opazovanj, merjenj in računanj, sami dognali, kako se je formula glasila, vendar brez uspeha. Zanimanje za skrivnostno Bonardovo formulo je sčasoma usahnilo. Znanstveniki so bili zaposleni z delom za vojaško industrijo in izumi za učinkovitejše uničevanje in izčrpavanje našega planeta. Po prvi in drugi svetovni vojni se je znanost posvečala cepljenju atoma, osvajanju vesolja, genetiki, kloniranju in iskanju zdravila proti smrčanju,

* Op. ur.: Avtorji sodobnih študij spola (gender studies) opozarjajo, da se je šele med razsvetljenstvom zgodil premik pri percepciji ženske. V renesančnem obdobju so se filozofi posvečali iskanju definicije ženske predvsem skozi nizanje fizičnih razlik med moškim in žensko, saj je bilo preoblačenje v nasprotni spol pogost pojav. Bonardovo formulo moramo torej brati kot poskus definicije ženskosti, ki ga lahko strnemo v vprašanje: kdo sploh je ženska? Kot vemo, pa se danes sprašujemo predvsem o ženski želji oziroma: kaj ženska sploh hoče?

$$\Sigma \alpha \& \Omega \text{ ♀} = 3 *[(RGB = 0) + (RGB = 1) + (RGB = 85)] + 3*[(1 \lambda \Psi 100) + (1 \Psi < 20) + (1 \lambda < 120)] + 3 *[(\Sigma > D32) + (\Sigma > O2) + (\Sigma > '2)] + 3*[(h < F) + (h < T+B) + (h < S)] + 3 *[\text{ĩ} = 1 + (\text{VAT } (o=2\pi R < 0,8)) + (o=2\pi R < \ddot{Y})] + 3*[\text{š } (\text{š} > \text{©}) > \text{š } (1 U) > (@ \ddot{O})] + (@ \ddot{O})] + 3*[(\rho > (1 100)) + (\rho > \Xi (RGB = 85) + (\rho \Psi 20)] + 3* [O = \text{©} \text{©} + \phi + \omega]$$

Razlaga

Lepa ženska mora imeti:

BELO kožo, zobe in obraz,

ČRNE oči, trepalnice in sramne dlake,

RDEČE ustnice, lica in nohte,

DOLGE lase, dlani in noge,

MAJHNE zobe, ušesa in stopala,

VISOKO čelo, postavno in glas,

OZEK nos, pas in muco,

ŠIROK nasmeh, ramena in naturo,

MEHKE lase, ustnice in prste,

OKROGLE prsi, boke in zadnjico.

katerega rezultat je bila modra tableta, imenovana viagra. V začetku novega tisočletja, ko se je znanstvena srenja ukvarjala z reševanjem Fermatovih teoremov in da Vincijevo šifro, pa je neki nadebudni študent iz Firenc vnesel rezultate Bonardovih meritev v računalniško podatkovno bazo. Skeniral je tudi vse Bonardove skice in napisal program, s katerim je deduciral izgubljeno formulo. Namesto da bi jo delil z vso svetovno javnostjo, je opustil študij in formulo za veliko denarja prodajal lepotnim kirurgom in kozmetičnim multinacionalkam. Vsi udeleženi so seveda podpisali zavezo o molčečnosti in tako se je zdelo, da bo formula ostala skrivnost.

Srečno naključje je hotelo, da je ta podjetni falirani študent izgubil svoj mobilni telefon, v katerem je shranil, kot se je izkazalo kasneje, zapis formule. Najbrž se je poigraval z mislijo, da bi napisal mobilno aplikacijo, s katero bi kirurgi svojim potencialnim strankam na enostaven način demonstrirali odstopanje od normativov popolne lepote. Verjetno ne bomo nikoli izvedeli, kako je telefon končal pri preprodajalcu rabljenih aparatov, kjer ga je za borih pet evrov kupil rekviziter Mestnega gledališča ljubljanskega. Aparatu se ni napovedovala lepa usoda, saj so odrski rekviziti ponavadi deležni slabega ravnanja. Rekviziter je telefon predal režiserju, ki ga je namesto zahvale nahrulil, saj je bil zahteval delujoč mobilec. Vemo, da so sredstva pičila in ni bilo govora, da bi si lahko privoščili še en rabljen aparat. Tako je rekviziter poiskal škatlo s kabli, ki jo ljubkovalno imenuje gadje gnezdo, in našel ustrezen priključek za polnjenje baterije. Po nekaj urah je mobilec oživel! Režiser je bil zadovoljen, rekviziter pa presrečen. Med vajami so se igralci z mobilcem malo igrali (kar je navsezadnje esenca njihovega poklica) in med vizitkami pod imenom Cezare Bonardo našli nenavadno telefonsko šifro, sestavljeno iz števil, črk in matematičnih znakov. V šali so vprašali dramaturginjo (dramaturgi so vendar strašno pametni), če ve, kaj bi to bilo? Seveda ni imela pojma. Je pa takoj po vaji v iskalnik svetovnega medmrežja vtipkala geslo: Cezare Bonardo. Po pregledanih petsto spletnih straneh se je čez nekaj ur osupla zavedla, da je odkrila skrivnostno Bonardovo formulo.

Kot ženska, ki je skeptična do koncepta normiranja ženske lepote, se je odločila, da bo formulo s pojasnili vred objavila v tem gledališkem listu. Kakšna bo usoda formule, je zdaj odvisno od tega, koliko ljudi bo prebralo ta prispevek in koliko med njimi se jih bo sploh zavedalo, kako dragocena je. Z njo nihče več ne bo mogel obogateti, saj je zdaj last vseh. Lahko pa sproži znanstvene razprave o konceptu popolne ženske lepote in njene definicije ženskosti, s čimer se na tak ali drugačen način, po tihem ali naglas, na samem ali v družbi, doma ali v gledališču še vedno vsi ukvarjamo.

FOTOGRAFIJE Z VAJ

Fotograf Barbara Čeferin

Domen Valič, Uroš Smolej, Nika Rozman, Viktorija Bencik Emeršič, Jurij Drevenšek, Gašper Tič

Domen Valič, Nika Rozman, Viktorija Bencik Emeršič, Jurij Drevenšek, Uroš Smolej, Gašper Tič

Uroš Smolej, Viktorija Bencik Emeršič

Uroš Smolej, Gašper Tič, Nika Rozman

Nika Rozman, Viktorija Bencik Emeršič

Nika Rozman, Jurij Drevenšek, Domen Valič

Uroš Smolej, Domen Valič, Gašper Tič

Gašper Tič, Uroš Smolej

Uroš Smolej, Gašper Tič

Foto Tone Stojko

Odličje Marija Vera za življenjsko delo za igralske dosežke prejme

EVGEN CAR

Evgen Car je v zavest slovenske gledališke javnosti zapisan predvsem kot igralec, ki zna neverjetno dobro oblikovati komične vloge. Če pomislimo na njegovo, zdaj že štiri desetletja in pol dolgo igralsko pot, se ga zares najprej in najbolj spomnimo po komičnih vlogah – a ko o njegovih vlogah premišljujemo naprej, premišljujemo tudi o širokem razponu, ki ga te ponujajo igralcu, in o tem, kako dobro je znal Car ponujeno izkoristiti. Res je, kar pravijo: ni komičnega brez tragičnega, ni vsakdanjega brez absurda. Če je svet oder, se v vsaki vlogi zagotovo skriva vse, samo najti je treba. In Evgen Car je našel. Znova in znova.

Od samega začetka, denimo vse od takrat, ko se je marca 1968 kot Prvi debeluh v Oleševih *Treh debelih* prvič pojavil na odru Slovenskega mladinskega gledališča – (da, četudi Carjevo ime navadno takoj povežemo z Dramo SNG Maribor in Mestnim gledališčem ljubljanskim, je sodeloval tudi z drugimi slovenskimi

gledališči), pa vse do Ivana v filmu Matevža Luzarja *Srečen za umret*, so se vloge, ki jih je oblikoval – za katere je bil ustvarjen, se zdi – vedno gibale nekoliko po robu ... robu smešnega, robu tragičnega, robu absurdnega: bil je Gospod v Giraudouxovi drami *Za Lukrecijo*, Nikolaj v Anouilhovi *Adele ali Marjetica*, Novinar v Arrabalovi *Guernici*, Zlodej v Cankarjevem *Pohujšanju* in Violinist v Mrožkovi *Klavnici*. Za vlogi Brezdomca v Čufarjevih *Ščurkih* in Don Juana v Grabbejevem *Don Juanu in Faustu* je leta 1980 dobil nagrado Prešernovega sklada in s tem uspešno okronal svoje delo v Drami SNG Maribor. Tudi v Mestnem gledališču ljubljanskem, kamor se je preselil iz Maribora in kjer je ostal celih osemindvajset let, vse do upokojitve, je Evgen Car negoval in razvijal svoj dar za komično. Zares, celo v tragedijah je bil pogosto zaseden v komičnih vlogah – če seveda za nesrečnega Guildensterna iz Shakespearovega *Hamleta* lahko trdimo, da je komičen. A Guildenstern ni bil Carjevo edino srečanje s *Hamletom*: dve desetletji pozneje se je spopadel še z eno, na prvi pogled komično (in mnogim gledališčnikom tako zelo ljubo) vlogo v njem – z Grobarjem. Bil je tudi Žužek v Linhartovem *Matičku*, Kleant v Molièrovem *Tartuffu*, Škodlarič v Zupančičevem *Golem pianistu*. Za vlogo Zlatka Lasbacherja v Partljičevi komediji *Štajerc v Ljubljani* si je prislužil naziv zlahtnega komedijanta na celjskih Dnevih komedije. Prepričljiv pa je bil tudi v – imenujmo jih tako – resnih vlogah: ker je bilo gledališče, v katerem je prehodil večino svoje igralske poti, usmerjeno k uprizarjanju dramatike 20. stoletja, je imel Evgen Car priložnost, da je oblikoval like iz sodobne svetovne in domače dramatike: bil je Thomas Putnam v Millerjevem *Lovu na čarovnice*, Charley v prav tako Millerjevi *Smrti trgovskega potnika* in Alfieri v njegovem *Pogledu z mostu*, bil je Katedralski duhoven v Eliotovem *Umoru v katedrali*, stari Ekdal v Ibsenovi *Divji rački ...*; oblikoval je vloge iz klasičnih tekstov slovenskih avtorjev – Cankarja, Smoleta, Božiča, Petana, Flisarja, Partljiča. In pisal je – monokomedijo *Poredušov Janoš*, s katero je prepotoval celo Slovenijo, zanj je dobil Dnevnikovo nagrado in doživel njeno predelavo v televizijski film, in dramo *Štorklje umirajo*, ki je bila leta 2008 nominirana za Grumovo nagrado, uprizorjena pa leta 2011 v Gledališču Koper. V zadnjih letih pa ga, posebej mlajše generacije, poznajo predvsem po vlogah v filmih: najprej je prišel Zdravko v Luzarjevem *Vučku*, nato še že omenjeni Ivan v *Srečen za umret*.

Komične vloge, resne vloge, velike vloge, majhne vloge, gledališke vloge, filmske vloge ... nič ni važno. Ko premišljujemo o delu Evgena Carja, so vse samo vloge. Dobre vloge.

Foto Barbara Čeferin

Aleksander Nikolajevič Ostrovski **NEVIHTA**

Nagrada srebrna snežinka na 29. festivalu Sarajevska zima 2013

Ob odprtju 30. mednarodnega festivala Sarajevska zima v Sarajevu 8. februarja 2014 so bili razglašeni nagrajenci lanskega festivala. Med drugimi je nagrado srebrna snežinka prejela tudi uprizoritev Mestnega gledališča ljubljanskega *Nevihta* v režiji Jerneja Lorenčija. Nagrado je podelil predsednik žirije občinstva dr. Tomislav Išek.

Foto Tone Stojko

ZVONE ŠEDLBAUER

V začetku letošnjega leta je sedemdeseti rojstni dan praznoval režiser Zvone Šedlbauer, ki je bil umetniški vodja oziroma direktor Mestnega gledališča ljubljanskega kar dvakrat, in sicer prvič od leta 1983 do leta 1987 in drugič od leta 1993 do leta 1997. V obeh mandatih je s svojim vodenjem gledališču vtisnil neizbrisen pečat, katerega vtis je še poglobil z režijami na našem odru. Po umetniškem vodenju je bil od leta 1997 do upokojitve leta 2011 v MGL zaposlen kot režiser. Gnan od neutrudnega in nemirnega gledališkega duha še vedno režira in med drugim umetniško vodi Šentjakobsko gledališče. Ob jubileju mu kolegice in kolegi iz srca čestitamo in mu želimo še veliko uspešnih let in uprizoritev.

Jera Ivanc

THE DECEITS

(Based on the Motifs of the Play *Gl'ingannati (The Deceived)* by an Anonymous Renaissance Author, 1531)

World Premiere

Opening April 9th 2014

Director **JAKA IVANC**

Set designers **JAKA IVANC, MILAN PERCAN**

Composer and accompanist **DAVOR HERCEG**

Costume designer **LEO KULAŠ**

Dramaturgs assistant and author of final verses **GAŠPER TIČ**

Coreographer **DOMEN VALIČ**

Language consultant **MAJA CERAR**

Lighting designer **BOŠTJAN KOS**

Stage manager **Jani Fister**

Technical director **Jože Logar**

Head of set design **Janez Koleša**

Technical coordinators **Matej Sinjur** and **Branko Tica**

Head sound master **Sašo Dragaš**

Head lighting master **Branko Šulc**

Head hairstylist **Jelka Leben**

Head wardrobe mistress **Angelina Karimović**

Property masters **Sašo Ržek** and **Borut Šrenk**

The set was made under the supervision of master **Vlado Janc** and costumes under the supervision of mistresses **Irena Tomažin** and **Branka Spruk** in the ateliers of Ljubljana City Theatre.

Cast

Virginio Bellenzini **GAŠPER TIČ**

Lelia **VIKTORIJA BENCIK EMERŠIČ**

Fabrizio Bellenzini **JURIJ DREVENŠEK**

Clemenzia **UROŠ SMOLEJ**

Scatizza **UROŠ SMOLEJ**

Gherardo Foiani **UROŠ SMOLEJ**

Isabella Foiani **NIKA ROZMAN**

Pasquella **GAŠPER TIČ**

Flamminio Carandini **DOMEN VALIČ**

Crivello **GAŠPER TIČ**

Pietro **DOMEN VALIČ**

Helena **NIKA ROZMAN**

Frulla **UROŠ SMOLEJ**

Agiato **GAŠPER TIČ**

Piano player **JAN SEVER/MARKO PETRUŠIČ/
DAVOR HERCEG**

The comedy *Gl'ingannati* was first performed in Sienna, in 1553. It undoubtedly belongs to one of those plays that were inspired by Plautus' Lenones *Gemini (The Twin Pimps)*, and the Renaissance author was also most certainly influenced by Bibbiena's *La Calandria*. Later on the comedy arouse great interest across Europe as well, since it revealed strong parallels with Shakespeare's play *Twelfth Night or What You Will*.

We commissioned the classical philologist, translator and playwright Jera Ivanc to write a new libretto, based on the motifs of the Renaissance literary material to add to the original situation the humour and accents of more recent times. The initial story, however, remains the same: The young Leila, a daughter of Virginio Bellenzini, disguised as Page Fabio, takes up a post with the young, handsome but rather fickle Flaminio from Modena. She decides to take this step, since she was forced to live the town for a year after their short but passionate love affair and Flaminio, in the meantime, forgot all about her and warmed towards Isabella, a daughter of the rich Gherard. Leila, pining for her love to Flaminio, resolves to perform the duties of a faithful servant and is thus forced to carry her master's romantic love letters to her rival. The things get even more tangled, as Isabella - instead of adoring Flaminio, falls for the Page Fabio - that is Leila. Leila, of course, tries her best to turn the situation to her advantage. Yet her father appears to have plans of his own as well. He intends to marry his daughter to Isabella's father Gherard. When it already seems that there is no way out of this confusion, Leila's long-missing twin brother, for whom nobody believed that he is still alive, suddenly reappears in the town. From then on, we witness some heartfelt and witty turns, when nobody knows who is who any more and whose heart beats for whom, until finally all hearts unite as they are supposed to, leaving all - the young and the old, satisfied and happy.

INFORMACIJE O PREDSTAVAH MGL DOBITE

- pri blagajni MGL v Gledališki pasaži med Čopovo in Nazorjevo ulico v Ljubljani, ki je odprta vsak delavnik od 12. do 18. ure in uro pred predstavo
- v mesečnem sporedu predstav, ki ga abonenti, imetniki osebne in poslovne kartice MGL in tudi vsi drugi, ki to želijo, prejmejo po pošti, prav tako pa je brezplačno na voljo pri blagajni MGL
- na spletni strani www.mgl.si
- s sporočili SMS Mestnega gledališča ljubljanskega
- v dnevnem časopisju
- na radiu
- na Facebooku in Twitterju

Mestno gledališče ljubljansko, Čopova 14, 1000 Ljubljana, Slovenija
Hišna centrala +386 (0)1 4258 222
Tajništvo +386 (0)1 4257 148, faks +386 (0)1 2517 044
Blagajna +386 (0)1 2510 852, odprto vsak delavnik od 12. do 18. ure in uro pred
predstavo, e-naslov blagajna@mgl.si
E-naslov info@mgl.si
Spletno mesto www.mgl.si

Barbara Hieng Samobor direktorica in umetniški vodja
Jože Logar direktoričin pomočnik za tehnične zadeve

Alenka Klabus Vesel dramaturginja in arhivarka
Eva Mahkovic dramaturginja in vodja mednarodnega oddelka
Petra Pogorevc dramaturginja in urednica Knjižnice MGL
Ira Ratej dramaturginja in vodja izobraževalnega programa
Maja Cerar, Martin Vrtačnik lektorja

Simona Belle vodja službe za odnose z javnostjo in trženja
tel. +386 (0)1 425 5000, faks +386 (0)1 2514 167

Branka Lepšina koordinatorka in planerka programa
tel., faks +386 (0)1 2514 167

Nataša Pevec koordinatorka trženja
tel. +386 (0)1 4258 222, faks +386 (0)1 2514 167

Petra Setničar koordinatorka obiska
tel. +386 (0)1 4258 222, +386 (0)1 2510 852, faks +386 (0)1 2514 167

Zdenka Močilnik blagajničarka in informatorka
tel. +386 (0)1 2510 852

Javni zavod Mestno gledališče ljubljansko, ustanoviteljica Mestna občina Ljubljana
Program gledališča financirata Ministrstvo za izobraževanje, znanost, kulturo in šport
(iz proračuna Republike Slovenije) in MOL
Svet Mestnega gledališča ljubljanskega
Mojca Slovenc (predsednica), Gašper Tič (namestnik predsednice),
mag. Mojca Jan Zoran, Saša Hren Koritnik, Aleš Kardelj
Strokovni svet Mestnega gledališča ljubljanskega
Alen Jelen, Eva Mahkovic, Tone Peršak, doc. dr. Katarina Podbevšek, Matej Puc, Nina Valič

Ustanoviteljica

Mestna občina
Ljubljana

Gledališki list Mestnega gledališča ljubljanskega
Letnik LXIV, sezona 2013/2014, številka 9
Izdaja Mestno gledališče ljubljansko
© 2014 Mestno gledališče ljubljansko

Za izdajatelja Barbara Hieng Samobor
Urednice Alenka Klabus Vesel, Eva Mahkovic, Petra Pogorevc, Ira Ratej
To številko je uredila Ira Ratej
Lektorica Maja Cerar
Avtor fotografij z vaj Barbara Čeferin
Oblikovalka Mojca Višner

Tisk Matformat, d. o. o.
Naklada 400 izvodov
Ljubljana, Slovenija, april 2014

Po 13. točki prvega odstavka 42. člena ZDDV-1 davek ni obračunan.